

Ett lyft för forskning och innovation

Till utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet har den 23 oktober 2008 berett bl.a. miljö- och jordbruksutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 2008/09:50 Ett lyft för forskning och innovation samt de motioner som väcks med anledning av propositionen i de delar de berör utskottets beredningsområde.

Miljö- och jordbruksutskottet yttrar sig över propositionen och motionerna Ub3 (s), Ub5 (v) Ub6 (s), Ub8 (mp) och MJ474 (kd), allt i de delar som berör utskottets beredningsområde. Motion MJ474 överlämnas till utbildningsutskottet för fortsatt behandling.

Utskottets överväganden

Allmänna utgångspunkter

Regeringen lämnar i propositionen sin syn på forsknings- och innovationspolitikens inriktning under perioden 2009–2012. Det är regeringens bedömning att forskningssatsningar är bland det viktigaste Sverige kan göra för att långsiktigt stärka konkurrenskraften och bidra till en hållbar tillväxt. I propositionen redovisar regeringen hur forskningens kvalitet och konkurrenskraft kan ökas.

Enligt förslag i budgetpropositionen för 2009 höjs anslagen till forskning och utveckling med 2,4 miljarder kronor 2009 inklusive 400 miljoner kronor som beslutats efter förslag i budgetpropositionen för 2007. Som en planeringsförutsättning enligt budgetpropositionen för 2009 bör medlen öka med ytterligare 1 miljard kronor 2010 och med ytterligare 500 miljoner kronor 2011. År 2012 bör resurserna för forskning ha ökat med 5 miljarder kronor. I propositionen redovisas regeringens bedömning av hur de i budgetpropositionen för 2009 presenterade medlen närmare bör fördelas.

Anslagen till universitet och högskolor för forskning och forskarutbildning bör enligt förslag i budgetpropositionen för 2009 höjas med 700 miljoner kronor. År 2012 bör anslagen för forskning och forskarutbildning vara 1,5 miljarder kronor högre än 2008. Samtidigt som anslagen höjs bör de nya medlen, och en andel av nuvarande anslag, fördelas utifrån kvalitetsindikatorer.

Regeringen lanserar i propositionen ett nytt inslag i systemet för forskningsfinansiering, strategiska satsningar. Dessa satsningar föreslås i budgetpropositionen för 2009 uppgå till 500 miljoner kronor år 2009. Satsningen för strategiska forskningsområden bör 2012 uppgå till 1,8 miljarder kronor. Lärosäten, forskningsinstitut och forskningsfinansiärer får möjlighet till ökade anslag för breda forskningssatsningar inom de strategiska områdena medicin, teknik och klimat som av regeringen identifierats som viktiga för Sverige.

Anslagen till forskningsråden och Verket för innovationssystem föreslås i budgetpropositionen för 2009 höjas med 375 miljoner kronor 2009. Som en planeringsförutsättning bör anslagen 2012 ha ökat med 675 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Strategiska forskningsområden

Som framförs i propositionen krävs, för att Sverige ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen, fokusering och specialisering på områden där svensk forskning bedöms ha särskilda möjligheter. Det hittillsvarande finansieringssystemet har inte i tillräcklig grad åstadkommit en sådan kraftsamling. Ett mål för offentliga satsningar är att den forskning som finansieras ska ligga på högsta internationella nivå, ett annat att den till stor del bedrivs inom områden som är av betydelse för samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft.

För att åstadkomma detta bör, som framhålls i propositionen, en satsning ske på ett antal strategiska områden där svensk forskning tillhör den internationella forskningsfronten eller har potential att nå dit. Utgångspunkten är att de strategiska satsningarna ska avse forskning som långsiktigt har förutsättningar att vara av högsta internationella kvalitet, forskning som kan bidra till att tillgodose stora samhällsbehov och lösa viktiga problem i samhället samt forskning inom områden med anknytning till det svenska näringslivet. De strategiska satsningarna kan därför bidra till att stärka Sveriges och svenskt näringslivs internationella konkurrenskraft. Satsningar bör ske utifrån de ovan beskrivna kriterierna inom främst tre övergripande områden, medicin och livsvetenskaper, teknik, samt klimat.

Som framgår av propositionen bör anslagen för forskning och forskarutbildning till universitet och högskolor under perioden 2010–2012 öka för satsningar på strategisk forskning inom bl.a. klimat. Som framhålls i propositionen bör anslagen till bl.a. Formas och Vetenskapsrådet för strategisk forskning inom bl.a. klimat öka samt 37,5 miljoner kronor av dessa medel fördelas till Formas.

Klimatrelaterad forskning

Utskottet anser i likhet med regeringen att forskning om klimat och om långsiktiga konsekvenser av människans påverkan på miljön är centrala för att kunna skapa en långsiktigt hållbar utveckling. Arbetet för att minska samhällets klimatpåverkan är en övergripande prioritering. Forskning är en viktig del i detta arbete och kan möjliggöra en hållbar samhällstillväxt utan negativ klimatpåverkan. Forskningen inom klimat och miljö genererar viktiga kunskapsunderlag som kan ligga till grund för beslut om hur vi ska använda oss av våra naturresurser på ett långsiktigt hållbart sätt. Denna forskning bidrar också till en långsiktig kunskapsutveckling som på sikt ytterligare bidrar till samhällets utveckling och välfärd.

Som framgår av propositionen utgörs ett av de tre utpekade strategiska områdena av klimatrelaterad forskning. Inom detta område har fem prioriterade delområden lyfts fram. Strategisk forskning ska ske inom områdena

energi, hållbart nyttjande av naturresurser, effekter på naturresurser, ekosystemtjänster och biologisk mångfald, klimatmodeller samt havsmiljöforskning.

De strategiska områden som identifieras i propositionen har valts utifrån de strategier som inlämnats från myndigheter, näringslivets organisationer och företag. Regeringen har dessutom haft överläggningar med Vetenskapsrådet om kvalitet och omfattning av svensk forskning inom de områden som lyfts fram i propositionen. Vetenskapsrådets skrivelse om strategiska forskningsområden (U2008/8117/F) som beskriver den internationella positionen inom en rad vetenskapliga områden har varit ytterligare ett underlag. Regeringskansliet har även haft överläggningar med Verket för innovationssystem som utgångspunkt för val av områden som lyfts fram i propositionen.

Utskottet delar regeringens uppfattning när det gäller klimatrelaterad forskning som strategisk satsning och de prioriteringar som lyfts fram inom området. När det gäller den uppmärksammade frågan i motionerna Ub5 (v) yrkande 6 delvis, Ub6 (s) yrkande 9 delvis och Ub8 (mp) yrkande 4 delvis om detaljstyrning av forskningsmedel inom bl.a. det strategiska området klimatrelaterad forskning och önskemålet om friare fördelning av medel inom detta område, har utskottet ingen annan uppfattning än den som redovisas i propositionen. När det gäller motion Ub8 (mp) yrkande 8 om ökade medel till klimatforskning delar utskottet den uppfattning om medelsfördelning som redovisas i propositionen i dessa delar. Med det anförda föreslår utskottet att motionerna Ub5 (v) yrkande 6 delvis, Ub6 (s) yrkande 9 delvis samt Ub8 (mp) yrkande 4 delvis och yrkande 8 avstyrks.

Hållbart nyttjande av vissa naturresurser

När det gäller skogsfrågor vill utskottet anför följande. I likhet med regeringen anser utskottet att anslagen för forskning och forskarutbildning till vissa universitet och högskolor samt anslagen för forskning respektive forskning och samfinansierad forskning till Formas bör öka för satsningar på strategisk forskning om hållbart nyttjande av naturresurser.

Avseende motion Ub6 (s) yrkande 20 delvis om miljö- och klimatforskning och den där redovisade frågan om att balansen mellan den svenska skogspolitiken miljösmål och produktionsmål bör beaktas i forskningen, vill utskottet anför följande. Utskottet vidhåller vad utskottet tidigare anfört i betänkande 2007/08:MJU18 om att ett intensivare skogsbruk inte får leda till att det uppkommer obalans mellan de två jämsladda skogspolitiska målen och att tillväxthöjande åtgärders miljökonsekvenser självfallet måste beaktas noga innan åtgärderna tillåts.

Vidare vill utskottet i likhet med regeringen anför att skogen och skogsbruket är viktigt i arbetet med att minska koldioxidhalten i atmosfären, och den har stor potential som råvarukälla för att utveckla nya produkter. Den nuvarande trenden mot en ökad användning av förnybara råvaror är positiv för hela skogsnäringen. Utskottet instämmer med regeringen om

vikten av forskning om ett långsiktigt hållbart och mångfunktionellt skogsbruk bl.a. med utgångspunkt i den pågående klimatförändringen. En ökad användning av biomassa för energi och industriråvaror innebär även en ökad påverkan på ekosystemen. Det behövs fördjupad forskning om konsekvenserna av uttaget av biomassa från skogsmark och hur det påverkar den biologiska mångfalden, läckage av växthusgaser och näringsämnen, det aktuella ekosystemet och dess buffertverkan mot och förmåga till återhämtning efter förändringar, s.k. resiliens, samt skogens roll för rekreation. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motion Ub6 yrkande 20 avstyrks i denna del.

Effekter på naturresurser, ekosystemtjänster och biologisk mångfald

Utskottet delar regeringens bedömning att anslagen för forskning och forskarutbildning till vissa universitet och högskolor samt anslagen för forskning respektive forskning och samfinansierad forskning till Formas bör öka för satsningar på strategisk forskning om effekter på naturresurser, ekosystemtjänster och biologisk mångfald.

Utskottet anser i likhet med regeringen att det behövs omfattande forskning om klimatets effekter på den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster samt konsekvenser för areella näringar som underlag för att kunna vidta nödvändiga anpassnings- och motåtgärder. Forskningen ifråga kan även ske i samverkan med andra nordiska länder inom ramen för det föreslagna nordiska forskningsprogrammet om klimat, energi och miljö.

Klimatmodeller

Utskottet anser i likhet med regeringen att anslagen för forskning och forskarutbildning till vissa universitet och högskolor samt anslagen för forskning respektive forskning och samfinansiering till Formas bör öka för satsningar på strategisk forskning på klimatmodeller.

Med anledning av den i motion MJ474 (kd) uppmärksamade frågan om vikten av att stödja klimatforskning på bred front vill utskottet anför följande. Som framhålls i propositionen behövs utveckling av klimatmodeller, kartläggning av flöden av växthusgaser och forskning om effekter på biologisk mångfald för att öka förståelsen för vad som egentligen sker i samband med förändringar i klimatet. För att bättre förstå processerna runt eventuella klimatförändringar behövs mer och tillförlitligare data och bättre förmåga att tolka dessa. Ett viktigt hjälpmedel för att förutse och tolka förändringar i klimatet är klimatmodeller. Nuvarande klimatmodeller behöver dock vidareutvecklas för att kunna ge en säkrare och mer detaljerad information, inte minst för att öka förståelsen om vad som sker inom de arktiska områdena där förändringarna ser ut att ske snabbast. En förutsättning för forskningen om klimatmodeller är mycket kraftfulla datorer och möjligheter att studera klimatvariationerna inom t.ex. de arktiska områdena för att få viktiga primärdata. Ett annat viktigt forskningsfält som underlag för studier av klimatmodeller är kartläggning av flöden av växt-

husgaser. Omfattande forskning behövs om effekter på ekosystem och biologisk mångfald. Forskning behövs om havsmiljön samt konsekvenser för areella näringar, vilkas förutsättningar bedöms förändras drastiskt av en klimatförändring. Det ger underlag för att kunna förstå ekosystemens och markanvändningens roll för växthusgasflöden och för anpassning till klimatförändringen och för att kunna vidta nödvändiga åtgärder i samhället och i naturmiljön. Med det anförda föreslår utskottet att motion MJ474 (kd) lämnas utan vidare åtgärd. Utskottet överlämnar motionen till utbildningsutskottet för fortsatt behandling.

Havsmiljöforskning

Gällande motion Ub6 (s) yrkande 20 delvis om människans inverkan på ekosystemen i haven samt en vetenskaplig panel och ett internationellt forskningscentrum för Östersjön vill utskottet anförda följande. Som regeringen anför bör anslagen för forskning och forskarutbildning till vissa universitet och högskolor samt anslagen för forskning respektive forskning och samfinansiering till Formas öka för satsningar på strategisk forskning inom havsmiljöforskning.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motionen att den generella kunskapen om havsmiljön är sämre än för många andra ekosystem. Det är därför enligt utskottet viktigt att förvärva omfattande kunskaper för de grundläggande biogeokemiska mekanismerna som styr flödet av närsalter och miljögifter i sediment och vatten. Havsmiljöforskning bedrivs huvudsakligen vid universiteten i Umeå, Stockholm och Göteborg. Ett samarbete mellan dessa universitet och Högskolan i Kalmar, benämnt havsmiljöinstitutet, har fr.o.m. den 1 juli 2008 inrättats med uppgift att sammanställa och göra analyser av forskning och miljöövervakning. I budgetpropositionen för 2009 har regeringen föreslagit att Göteborgs universitet ska få 10 miljoner kronor i ökat anslag för att driva detta institut. Vid Stockholms universitet har nyligen Stockholm Resilience Center och Baltic Nest Institute inrättats som betydelsefulla kunskapscentrum. EU-programmet BONUS där alla stater kring Östersjön samverkar är också en viktig plattform för havsmiljöforskningen. Forskning inom havsmiljöområdet bedrivs även av Sveriges geologiska undersökning och Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut. Försvarets stöd till forskning om undervattenteknik innebär även forskning om förhållanden i haven. I likhet med regeringen anser utskottet att det är viktigt att denna kunskap tas till vara inom annan marin forskning. Fiskbestånden och fisket är avgörande för ekosystemens struktur och funktion. Det behövs forskning om effekter av olika fiskeriförvaltningsåtgärder och fiskets roll för ekosystemen i havsmiljön. För att öka förståelsen och kunskaperna om havsmiljön krävs även en ökad forskning om orsaker och åtgärder när det gäller eutrofiering i Östersjön och västerhavet. Havsmiljöutredningen har föreslagit en utökad forskningssatsning för att åstadkomma en kraftsamling för att komma till rätta med havsmiljöproblemen (SOU 2008:48). Denna forskning kan ge ett bety-

delsefullt stöd för att nå de nationella miljökvalitetsmålen som rör havsmiljön och för den nationella strategin för genomförandet av BSAP (Helcom Baltic Sea Action Plan). Med det anförda föreslår utskottet att motion Ub6 (s) yrkande 20 lämnas utan vidare åtgärd i denna del.

Organisation och forskningsfinansiering

Ökad samverkan mellan finansiärerna

Utskottet har ingen annan uppfattning än regeringen vad gäller frågan om att de fyra forskningsfinansiärerna Vetenskapsrådet, Formas, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap samt Verket för innovationssystem bör få i uppdrag att bilda en samordningsgrupp bestående av myndighetscheferna och att det i denna grupp bör behandlas gemensamma strategiska analyser samt gemensamma program och utlysningar.

Formas m.m.

Utskottet finner i likhet med regeringen att anslagen för forskning samt för forskning och samfinansierad forskning till Formas bör öka i enlighet med vad som redovisas i propositionen.

Utskottet ansluter sig till regeringens bedömning när det gäller medel till forskning om djurskydd, inklusive forskning om alternativa metoder till djurförsök. Utskottet anser att djurskydd är en viktig etisk fråga. Den satsning som presenteras i propositionen innebär att djurskyddsforskning fortsatt prioriteras och att ambitionen höjs. Bestämmelser om djurskydd ska vila på vetenskaplig grund. Sverige har en god tradition på området, varför det är viktigt att djurskyddsforskningen långsiktigt kan säkerställas. Forskning om djur och djurs behov är av stor betydelse för djurens välbefinnande och även för att Sverige med trovärdighet offensivt ska kunna driva djurskyddsfrågor inom EU. Utskottet delar således regeringens uppfattning om vikten av forskning bl.a. inom områdena djurhållning, smittskydd, avel, minkuppfödning och djurförsök.

Annan forskning med betydelse för samhälle och näringsliv

Forskning inom miljöområdet

Forskning inom miljöområdet inkluderar bl.a. frågor om den globala miljösituationen, klimatforskning, samt frågor om risker med kemikalier. Utskottet anser i likhet med regeringen att de utmaningar som jordens befolkning står inför handlar om att skapa en hållbar utveckling som innebär att planetens resurser inte förbrukas eller försämras på ett oåterkalleligt sätt för kommande generationer. Viktiga forskningsaktörer när det gäller forskning om de globala miljöproblemen är bl.a. Stockholm Environment Institute (SEI) och Stockholm Resilience Center vid Stockholms universitet. Utskottet anser att det är viktigt att svenska forskare aktivt deltar i internationella

forskningsprogram om den globala miljön samt att svenska nationella forskningsprogram också kopplas till den globala miljösituationen. I propositionen föreslås strategiska satsningar på klimatforskning. De föreslagna satsningarna kommer att bidra till en långsiktig kunskapsuppbyggnad inom dessa områden.

När det gäller den uppmärksammade frågan i motion Ub3 (s) delvis om forskning inom den arktiska regionen vill utskottet anföra följande. I likhet med regeringen anser utskottet att det som underlag för klimatforskningen och klimatarbetet behövs ett utbyggt övervaknings-, mät- och dataunderlag. Detta underlag är viktigt dels för att svara upp mot samhällets ökade krav på klimatinformation, dels som underlag för klimatmodeller och vidare forskning. Det handlar bl.a. om att utöka antalet klimatstationer, vidarebearbeta satellitinformation samt att samla in, digitalisera och bearbeta annan viktig information, t.ex. om glaciärers utbredning. Det pågår även ett internationellt samarbete initierat av Arktiska rådet om att stärka och vidareutveckla de observationsnätverk som är grundläggande för kunskapen om Arktis inom ramen för SAON, Sustaining Arctic Observing Networks. Med det anförda anser utskottet att motion Ub3 (s) i denna del kan lämnas utan vidare åtgärd i den mån den inte kan anses tillgodosedd.

Utskottet har ingen annan uppfattning än den regeringen framför i propositionen om stärkt forskning inom området kemikalier m.m.

Forskning om de areella näringarna

I propositionen föreslås strategiska satsningar där de areella näringarna berörs inom flera områden. Dessa kommer att bidra till en långsiktig kunskapsuppbyggnad. Utskottet anser i likhet med regeringen att det utöver dessa strategiska satsningar finns behov av en bred behovsmotiverad forskning inom de areella näringarna som aktualiserats av klimatförändringen. Det handlar om att öka den tillgängliga mängden produkter t.ex. biobränslen och råvaror till kemisk/teknisk industri. Landsbygdsutveckling, turism, ”grön rehabilitering” och hästverksamhet är andra områden med forskningsbehov. Den gröna sektorn spelar även en nyckelroll för att nå 13 av de 16 miljökvalitetsmålen, som ska vara uppnådda före 2020. Utskottet har ingen annan uppfattning än den regeringen framför i propositionen vad gäller forskningsbehovet inom de areella näringarna bl.a. inom områdena jordbruk, skogsbruk, genmodifierade organismer (GMO), livsmedel, landsbygdens utveckling, rennäringen samt fisk- och fiskefrågor.

Stockholm den 9 december 2008

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (s), Claes Västerteg (c), Ola Sundell (m), Jeppe Johnsson (m), Carina Ohlsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Bo Bernhardsson (s), Anita Brodén (fp), Ann-Kristine Johansson (s), Sofia Arkelsten (m), Rune Wikström (m), Wiwi-Anne Johansson (v), Erik A Eriksson (c), Tina Ehn (mp), Helén Pettersson i Umeå (s), Irene Oskarsson (kd) och Dan Nilsson (s).

Avvikande meningar

1. Prioriterade strategiska forskningsområden m.m. (s)

Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Bo Bernhardsson (s), Ann-Kristine Johansson (s), Helén Pettersson i Umeå (s) och Dan Nilsson (s) anför:

Vi har inget att invända emot att regering och riksdag lyfter fram ett antal forskningsområden av stor vikt. Det är viktigt att kraftsamla forskningsresurser där Sverige har särskilt goda möjligheter att nå eller befästa en position i absolut världsklass och inom områden som har starkast potential att skapa innovationer på kort, medellång och lång sikt. Däremot har regeringen gått för långt i att detaljstyra vilka delområden inom bl.a. klimat som ska omfattas av de strategiska satsningarna. Vi ifrågasätter både lämpligheten i att göra så pass omfattande ingripanden inom de utpekade områdena och regeringens kompetens att peka ut så snäva områden. Vi är oroliga över att denna komponent kommer att göra forskningspolitiken mindre långsiktig och mer sårbar för enskilda intressen som saknar förmåga att se till hela landets utveckling. Det ger också ett signalvärde som allvarligt riskerar att underminera forskningssamhällets integritet och den akademiska friheten. Vi föreslår därför att forskningsfinansiärerna får ett betydligt större utrymme för prioriteringar inom de utpekade strategiska huvudområdena.

En hittills världsledande skogsforskning bidrar till att stärka Sveriges internationella konkurrensförmåga. Regeringens forskningsproposition beskriver dock till största delen förslag på satsningar som innebär en höjning av produktionen i skogsbruket. Den svenska skogspolitikerna omfattar två av riksdagen fastställda och jämställda mål: miljömålet och produktionsmålet. Vi anser att det i forskningspropositionen är svårt att uppfatta den jämställda balansen.

Havsmiljöforskning kan omfatta en rad olika områden och ge betydelsefullt stöd i vår strävan att uppnå de nationella miljökvalitetsmålen för havsmiljön. Människans inverkan på ekosystemen i haven måste noggrannare utredas, särskilt som den generella kunskapen om havsmiljön är betydligt sämre än om andra ekosystem. Vi föreslår att en vetenskaplig panel, efter modell från FN:s klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change), tillsätts för Östersjön och att havsmiljöarbetet inom Helsingforskommissionen (Helcom) lyfts upp till statsministernivå. Ett internationellt forskningscentrum för utbildning kring liv och miljö i Östersjön bör skapas.

Effekterna av klimatförändringen har inneburit att den arktiska regionens synlighet har ökat markant. Ett viktigt instrument inom klimatforskningen är det internationella samarbete som initierats av Arktiska rådet om att stärka och vidareutveckla de observationsnät som är grundläggande för

kunskapen om Arktis inom ramen för SAON, Sustaining Arctic Observing Networks. Ett närmare nordiskt samarbete för att förbättra samordningen av nordiska observationssystem i den arktiska regionen kan skynda på processen i den arktiska regionen. Viktigt är också att alla tillgängliga data delas så att de blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Det vi anfört med anledning av motion Ub3 (s) samt Ub6 (s) yrkande 9 och 20 i dessa delar bör ges regeringen till känna.

2. Fördelning av medel till forskning inom de strategiska forskningsområdena (v)

Wiwi-Anne Johansson (v) anför:

Jag kan i huvudsak acceptera en prioritering av de övergripande strategiska forskningsområdena medicin, teknik och klimat. Däremot tillbakavisar jag regeringens detaljerade fördelning av medel inom dessa områden. Det är viktigt att forskningspolitiken utformas med respekt för både det fria sökandet efter kunskap, de inomvetenskapliga bedömningarna och samhällets behov och prioriteringar. Förutom inskränkning av forskningens frihet finns det också andra nackdelar med regeringens detaljstyrning av resurserna. De fasta ramarna för mindre forskningsfält kan innebära att större projekt kanske inte kan finansieras fullt ut eller att större satsningar inte kan genomföras alls. Snävt indelade forskningsområden främjar inte tvärvetenskap, som behövs inom alla de övergripande områden som regeringen pekar ut. Fler specialinriktade utlysningar riskerar också att fördyra forskningsrådets verksamhet.

Det jag anfört med anledning av motion Ub5 (v) yrkande 6 delvis bör ges regeringen till känna.

3. Strategiska satsningar m.m. (mp)

Tina Ehn (mp) anför:

Jag tycker att det är bra att man håller fast vid de tre tidigare prioriterade områdena medicin, teknik och klimat men är delvis kritisk till inriktningen inom dessa och anser att viktiga perspektiv saknas. Jag är också kritisk till den långtgående detaljstyrningen och vill ändra fördelningen av medel något. Jag är skeptiskt till en så hård politisk styrning av forskningsmedlen. Jag anser i stället att satsningen bör vara utformad så att medel avsätts för respektive område t.ex. klimat, men att medlen står helt fria att söka för alla som forskar inom dessa områden. Det ska vara upp till forskningsråden att bedöma vilken forskning som ska beviljas medel i stället för att regering och riksdag ska reglera detta. Jag anser att regeringens förslag är onödigt krångligt och anser att det vore enklare och tydligare om medlen gick direkt till råden som fick fördela dem efter ansökningsförfarande.

Jag anser att klimatfrågan bör prioriteras högre än vad regeringen gör i propositionen. Jag vill öka summan till klimatforskning med sammanlagt 170 miljoner kronor. Av dessa ska 100 miljoner kronor gå till Formas för klimatrelaterad forskning. Ytterligare 70 miljoner ska gå till Vinnova för mer tillämpad forskning. Klimatforskningen bör ses i tre stora och skilda områden: grundforskning kring beståndsdelar som är eller kan vara intressanta för att förstå klimatförändringarna, tillämpad forskning kring utveckling av teknik, metoder, strukturförändringar, styrmedel, information och andra åtgärder för att minska klimatpåverkan och anpassning till den ofrånkomliga klimatförändring som redan har orsakats och kommer att drabba vårt samhälle. Inriktningen som regeringen föreslår för klimatforskningen är för snäv och lämnar viktiga delar utanför. Genusperspektivet bör beaktas i relation till klimatforskningen. Tvärvetenskapen har en viktig roll att spela. Forskning om hållbara ekologiska odlingssystem är viktiga för att möta framtidens klimatförändringar som innebär högre belastning på ekosystemen. Kunskapen om den biologiska mångfaldens och ekosystemens värde bör öka.

Det jag anfört med anledning av motion Ub 8 (mp) yrkande 4 delvis och yrkande 8 bör ges regeringen till känna.